

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 5P/17/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5914202392
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Majerčíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2014:5914202392.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou JUDr. Jankou Majerčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. a otca E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., adresa na doručovanie L. maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, v konaní o nariadení ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť maloletého M., nar. XX.XX.XXXX a maloletého umiestňuje do P. Matka maloletého dieťaťa E., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého M., nar. XX.XX.XXXX. výživným vo výške 60 Eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet P. počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku.

Otec E., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého M., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 100 Eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet P. počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok bol maloletý M., nar. XX.XX.XXXX predbežným opatrením, a to uznesením č. k. 5P/17/2014-11 zo dňa 12.03.2014 odovzdaný do dočasnej starostlivosti P., rodičom maloletého M. bolo uložené prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 100 Eur mesačne na účet P. Súd rozhodol o odovzdaní maloletého M. do dočasnej starostlivosti P. z dôvodu, že maloletý sa pohybuje v závadových partiách, pretrváva u neho zvýšené riziko vzniku závislostí, páchania trestnej činnosti, zotrúvanie v súčasnom prostredí za súčasných podmienok vážne ohrozuje jeho ďalší osobnostný vývoj, okrem toho v prvom polroku školského roku 2013/2014 má podľa oznámenia A. vymeškaných 124 vyučovacích hodín, z toho 11 hodín je neospravedlnených.

Zároveň tunajší súd uznesením č. k. 5P/17/2014-15 zo dňa 12.03.2014 v zmysle § 81 OSP začal konanie o nariadení ústavnej starostlivosti maloletému, a to na základe podnetu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, podľa ktorého maloletý M. je vedený v evidencii sociálnej kurately od januára 2013 na základe osobného oznámenia matky o pretrvávajúčich výchovných problémoch, ktoré eviduje matka od roku 2008, v období po rozvoze manželstva rodičov. M. má so svojou sestrou vo veku 18 rokov konfliktný vzťah, často je vulgárny, nadáva, aj ju fyzicky napadol, na základe toho sa sestra od nich z domácnosti odsťahovala a začala bývať u svojho priateľa. Maloletý M. býva so svojou matkou v 2-izbovom byte, kde má maloletý svoju izbu. Matka bola často kontaktovaná školou ohľadne problémového správania sa jej syna, nerešpektovaní vyučujúcich. Na základe opakovaných odporúčení školy matka dvakrát umiestnila syna na dobrovoľné pobyty v Diagnostickom centre P. v rokoch 2009 (na 3 mesiace),

v roku 2011 (na 6 mesiacov). Správanie syna sa podľa vyjadrenia matky trochu zmenilo, ale len s krátkodobým účinkom. Matka na odporúčenie diagnostického centra navštívila detského psychiatra MUDr. G. aj psychologičku PhDr. M.. Maloletý bol zaradený aj do G. centra pre deti a rodinu O. v P., určitú dobu sa M. správal podľa pravidiel, matku rešpektoval, ale toto obdobie trvalo krátko. Na základe informácie od triednej učiteľky v máji 2013 matka zistila, že M. nechodí do školy, sám si píše ospravedlňenky, následne na odporúčenie detského psychiatra bol maloletý M. umiestnený na dobrovoľný pobyt v Detskej psychiatrickej liečebni I., a to v období od 12.06.2013 do 13.08.2013. Krátko po ukončení hospitalizácie sa u syna zhoršilo správanie, bol drzý, klamal, začali problémy s jeho správaním. V mesiaci november 2013 informovala matka, že M. ide zmeniť školu, nakoľko sa mu tam prestalo páčiť, toto rozhodnutie bolo na základe konzultácie s maloletým M. a detským psychiatrom. M. navštevoval 1. ročník na A. v L. a prestúpil na rovnakú školu do V., v decembri 2013 informovala matka oddelenie opäť o zhoršenom správaní sa M. k jej osobe, bol vulgárnejší, útočnejší, nevedela, kde trávi čas, neinformoval ju o svojich odchodoch a príchodoch domov. O januára 2014 bola čoraz častejšie matka informovaná školou o neprítomnosti svojho syna na vyučovaní zo zdravotných dôvodov. Matka nevedela o tom, že syn nechodí do školy a preukazuje svoju neprítomnosť sfaľovanými ospravedlňenkami. Od syna nedostala vysvetlenie, nakoľko sa s ňou prestal rozprávať, domov chodil pod vplyvom alkoholu a bol vulgárny.

Otec maloletého dieťaťa vo svojej výpovedi na pojednávaní s nariadením ústavnej starostlivosti maloletému nesúhlasil, bol by rád, keby mohol mať chlapca určitú dobu u seba, nakoľko má na neho veľký vplyv, vždy ho rešpektoval. Naposledy sa s maloletým synom M. stretol v čase, keď bol prepustený z Liečebne I., a to v lete roku 2013, iba sa porozprávali. Podľa jeho názoru neboli vyčerpané všetky možnosti ako pracovať s maloletým, napríklad psychologovia v M. robia terapie s deťmi, kde sa zisťuje príčina správania dieťaťa. V súčasnosti otec dieťaťa nemá vedomosť o mieste pobytu svojho syna, ktorý opustil zariadenie v I.. Pokiaľ by teraz stretol svojho syna, spýtal by sa ho na dôvod úteku zo zariadenia, snažil by sa zistiť cieľ a zmysel chlapcovho správania, mal by doštudovať a zistiť, čo ho baví. Syn počúva na svoju osobu veľmi negatívne reakcie, nedokázal komunikovať so svojou matkou, avšak podľa jeho názoru by mu prospeli terapie s odborníkmi. Otec doposiaľ nemal možnosť výchovne vplyvať na dieťa z dôvodu, že po rozvode manželstva boli deti zverené matke, on sa s nimi nestretával, nakoľko keď mal prísť na stretnutie matka mu povedala, že deti trpia depresiou. Príčinou rozvodu manželstva bolo nadviazanie mimomanželskej známosti otca s inou ženou, na základe toho sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti. Podľa jeho názoru výchovné problémy, ktoré boli popísané i v podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a na ktoré poukazuje matka dieťaťa sú vymyslené, uznáva len prítomnosť drog, o fajčení otec vie a na ostatné veci sú potrebné vyjadrenia, svedkovia. Otec v súčasnosti nemá stabilné bydlisko, je občanom mesta P. býva tam, kde mu poskytnú ubytovanie, tam aj prespáva. Doporučenú poštu mu preberá jeho brat na adrese L.. Otec dieťaťa je zamestnaný na základe dohody u zamestnávateľa C. ako pomocný robotník s miestom výkonu práce v P., a to v skúšobnej dobe. Odmena za vykonanú prácu predstavuje 2,20 Eur brutto na hodinu. Na výživu M. platí výživné vo výške 100 Eur mesačne.

Matka dieťaťa vo svojej výpovedi na pojednávaní súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti. Potvrdila, že po rozvode manželstva jej bol maloletý M. zverený spolu s dcérou do jej osobnej starostlivosti, o deti sa riadne starala, stretávanie detí s otcom bolo upravené neobmedzene. Stalo sa však, že deti mali depresie z otca, nakoľko otec deťom a najmä M. často krát niečo sľúbil, že mu niečo kúpi alebo že sa stretnú a budú spolu, potom sa to nesplnilo a syn bol nahnevaný, nasledoval vzdor a hnev, že mu otec sľúbil a nesplnil. Keď prepukli problémy s M. matka informovala otca dieťaťa, a jedenkrát sa osobne stretli, potom aj telefonicky s tým, že otec dieťaťa bol nadšený, že sa chlapec takto správa a že sa hľadá a že ho treba brať takého aký je. Pokiaľ matka niečo synovi zakázala, on si našiel cestu na otca a komunikoval s otcom. Pokiaľ však otec s ním prestal komunikovať, syn sa opätovne obracal na matku, teda využíval priazeň jedného alebo druhého rodiča. Otec nikdy neprišiel za synom, keď mal narodeniny, meniny alebo počas vianočných sviatkov. Naposledy sa M. stretol s otcom 13. augusta 2013, keď bol prepustený z psychiatrickej liečebne v I. Čo sa týka ďalších kontaktov M. s otcom, o tomto matka nemá vedomosť. Matka požiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok o súčinnosť s tým, že keď prišli na základe predbežného opatrenia odviezť chlapca do P. M. bol zbalený, išiel si ešte zapáliť cigaretu, na druhý deň ju kontaktovala pani O. z P. že chlapec ušiel a že je nezvestný. Matka hľadala chlapca aj cestou príbuzných, známych, avšak miesto jeho pobytu je neznáme. Matka dieťaťa ďalej v doplnení uviedla, že výchovné problémy maloletého M. začali v piatom - šiestom ročníku, a to po rozvode

manželstva rodičov dieťaťa s tým, že porušoval pravidlá v škole, mal zlé známky, doma ignoroval všetky výchovné prostriedky a metódy. Na základe toho začal navštevovať pani doktorku O., psychologičku PhDr. M., neskôr však si ju odmietol, nakoľko sa mu práve kvôli tomuto v škole posmievali. Navštevoval aj G. denné centrum O., chodieval aj za pánom doktorom G., avšak išiel iba vtedy, keď mu to vyhovovalo. Maloletý M. navštevoval Základnú školu J. v P., kde bol vylúčený pre nevhodné správanie, nakoľko majú kamerový systém na chodbách, ktorý systém zachytil, že ukradol zo školskej tašky jedného dieťaťa kľúče od bytu. Z toho dôvodu bol preložený na inú školu. Pokiaľ ide o športové činnosti a aktivity v tomto bol M. veľmi dobrý, avšak pokiaľ sa mu niečo vytklo prestal chodiť aj na tieto športové podujatia. Po problémoch s dochádzkou do školy, kedy sa zatajoval, klamal, vymýšľal si ospravedlnenky bolo zistené aj požitie omamných látok, nasledovali dobrovoľné pobyty v V., v Psychiatrickej liečebni I. bol hospitalizovaný v období od 12.06.2013 do 13.08.2013, na určité obdobie sa situácia skľudnila. Deviaty ročník ukončil so zlými výsledkami, hrozila mu trojka zo správania. Mal záujem o štúdium na škole v L. ako masér a rehabilitačný pracovník, na túto školu aj nastúpil, venoval sa floorbalu, reprezentoval školu veľmi dobre, potom však zistil, že sa jedná o veľmi náročné štúdium a nestíhal aj tréningy, sám sa rozhodol prestúpiť do školy v V., čo matka rešpektovala. Už tu si začal falšovať ospravedlnenky a potvrdenky, či už v mene matky alebo aj pod menom Klubu M.. Pokiaľ nepochodil u všeobecného lekára vybavoval si potvrdenky aj od odborných lekárov, napríklad zubného lekára. Keď mu matka dohovárala buchol dvermi, nekomunikoval s ňou alebo sa k nej vulgárne vyjadroval. V škole sa zatajoval, vypínal mobil, komunikácia s ním bola problémová, z toho dôvodu matka vyhľadala odbornú pomoc. Matka žije v spoločnej domácnosti aj s plnoletou dcérou, ktorá sa v čase keď sa pripravovala na prijímacie pohovory odsťahovala ku svojmu kamarátovi, aby mala kľud. Vzťah medzi synom a dcérou však nie je dobrý. Pokiaľ ide o zárobkové pomery matky dieťaťa tieto boli zisťované v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 7P/61/2013 s tým, že matka má príjem 405 Eur mesačne. Matka dieťaťa ďalej na doplnenie uviedla, že býva v spoločnej domácnosti s plnoletou dcérou, ktorá študuje, je prijatá na vysokoškolské štúdium, jej príjem je 400 Eur mesačne, je samo žiteľka, spláca hypotéku po 62,50 Eur mesačne, predmetný úver si zobrala z dôvodu vyplatenia bývalého manžela z BSM. Výdavky na byt predstavujú 120 Eur mesačne, 52 Eur elektrina, 3,11 Eur poisťka a 68 Eur poisťka na obe deti.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, pri nariaďovaní ústavnej výchovy je potrebné starostlivo zvážiť, či z hľadiska výchovy dieťaťa je nevyhnutné nariadenie ústavnej výchovy. Nariadenie ústavnej starostlivosti prichádza do úvahy, v prípade, že ide o opatrenie, ktoré je v záujme maloletého dieťaťa, výchova maloletého je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedú k náprave. Nariadením ústavnej starostlivosti sa maloleté dieťa odníma zo starostlivosti rodičov, resp. zo súčasného výchovného prostredia a umiestňuje sa v ústavnej starostlivosti. Rodičia maloletého dieťaťa, nad ktorým bola nariadená ústavná starostlivosť, zostávajú naďalej jeho zákonnými zástupcami, s povinnosťou spravovať aj jeho majetok, rovnako majú povinnosť splniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému.

Keďže vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletý má výchovné problémy, ktoré rodičia nie sú schopní zvládnuť, maloletý M. absolvoval pobyt v Detskej psychiatrickej liečebni I., napriek tomu sa jeho správanie nezlepšilo, nechodí do školy, sám si píše ospravedlivenky, pohybuje sa v závadových skupinách, v snahe predísť zhoršeniu správania u maloletého M., ktorý sa postupom času stával vulgárnejší, útočnejší a agresívnejší, súd pristúpil k uvedenému opatreniu a nariadil nad maloletým M. ústavnú starostlivosť, ktorú vykoná v P. Podľa správy P., maloletý M. bol prijatý dňa 18.03.2014 do ich zariadenia, bol vrámci individuálneho reedukačného programu zaradený do učebného odboru murár na A., avšak dňa 19.03.2014 o 18:30 hodine nepovolene opustil zariadenie P. z toho dôvodu boli policajné orgány požiadané o zahájenie pátrania za účelom jeho zadržania. V súčasnosti je jeho miesto pobytu neznáme.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd potom rozhodol, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Zároveň súd upravil aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletému dieťaťu. Súd zaviazal matku dieťaťa na platenie výživného vo výške 60 Eur mesačne zohľadňujúc pritom i vyživovaciu povinnosť voči pĺnoletej dcére, ktorá je v štvrtom ročníku strednej školy, s čím má matka zvýšené výdavky na uspokojovanie jej všetkých základných potrieb. Príjem matky dieťaťa predstavuje 405 Eur mesačne, iný príjem nemá. Otec žije sám, stabilné bydlisko nemá, podľa predloženej dohody o pracovnej činnosti medzi zamestnávateľom C. je zamestnaný ako pomocný stavebný robotník od 13. januára 2014 do 31. decembra 2014, pri dojednanej odmene 2,20 Eur brutto na hodinu. Otec okrem maloletého M. a pĺnoletej dcéry žiadne vyživovacie povinnosti nemá, žije sám.

Na základe uvedeného upravil súd vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému M. a to vo výške 100 Eur mesačne, zohľadňujúc pritom aj súčasný stav, keď otec prispieva na výživu maloletého M. výživným vo výške 100 Eur mesačne, a to v zmysle rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 3C/149/2008-27 zo dňa 28.10.2008, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené, v tom čase maloletá M. a maloletý M. boli zverení do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný platiť na výživu maloletej M. výživným vo výške 3500 Sk mesačne a na výživu maloletého M. výživným vo výške 3000 Sk mesačne, pričom styk otca s maloletými deťmi bol upravený v neobmedzenom rozsahu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 08.12.2008. Na základe návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti bol tento návrh otca rozsudkom OS Ružomberok č. k. 7P/61/2013-86 zo dňa 26.09.2013 zamietnutý, i keď konanie nie je právoplatne skončené. Súd však v odôvodnení poukázal na skutočnosť, že aj v čase posledného rozhodovania o výživnom bol nezamestnaný a bez príjmu, pričom otec k svojej nezamestnanosti pristúpil nezodpovedne, nakoľko nepožiadala si o dávky v hmotnej núdzi už v čase, keď nedisponoval finančnými prostriedkami. V súčasnosti je otec zamestnaný, jeho schopnosti, teda umožňujú platiť na výživu maloletého syna stanovené výživné.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 146 ods. 1 písm. a) OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).